

פוגמים לא במעט בנושא. שאם היה נעשה בכלים ספרותיים של ממש, היה בכוחו להיות מרתק עד למאור. יחד עם זאת, יש בדימות חכמים כמה פינות סאטיריות, ספק הצהרות אנטידתיות, ספק הומוריסטיות של גנטיקאים, בנוסף של: "אופסים זייד" מהנהגל ותוקעים לחיזה... יוסי כבר הכין שם מצלחה — "נמחור" אתם יודעים, כהמה היא כשה רק אם היא מפריסה פרסה ומעלה גירה. הנמל מעלה גירה אבל לא מפריס פרסה, ואילו החור מפריס פרסה ואינו מעלה גירה. או יוסי מספר, שהגיש הצעה לחונן אתם ולקבל ברכאותיו כשר, שגם יפרס פרסה וגם יעלה גירה. יוסי קורא לזה "און כלאים הילכה".

לסיכום, זרימת חכמים מביא את הקורא למסקנה אחת בלבד, והיא, שהמיתאנושי במהלך הטבע, על כל חסרונותיו והמרחק מן השלמות — עדיף על יצוריקליאיים גנטיים, פרי בית-החלומות של עולם הגנטי קהי. יחד עם זאת, לשוננו הקריאה של רם מואב חושפת לקורא לא במעט את עולם הגנטיקה לטוב ולרע.

תרגום

רואלד דאל

הספר דודי אוסוולד מאת הסופר הבריטי רואלד דאל, שראה-יור באחרונה בתר"ג גום לעברית עוסק בנושא קרוב למדי לנושא שבו עוסק רם מואב בסיפורו זרימת חכמים. אלא שדאל עושה מלאכתו בכלים ספרותיים יותר, משוחרר מגנטיקה יתר אך בעל דמיון פרוץ יותר ומלבב יותר.

סיפורו של דאל הוא פארודיה גנטית ל"חיי ואהבותי" מאת פראנק האריס, שבה מעמיד המספר גלעד לדודי אוסוולד, כבר בעמוד הראשון, הוא מתאר קונצנה מילי: "תיאור תבוסה רשדכני למדי של

סופר דאל

זרימת חכמים אמיתית

מרשגל שטיגל דודי איזו מצורעת במדבר סיני... ואפילו הקשר שלו ל"גילוי של בושם עשצמט רבה כל-כך, עד כי כל גבר, בתע שחיה מרחק את ריחו באשה, לא היה מסתגל להתאפק מלאנוס אותה על המקום..."

המספר חושף את יומני דודי אחרי מותו של זה, ומליך את הקורא לשנת 1912, כאשר "באנגליה, אמרה השמעה, היה המרשע שייך בחיתוליו". הדוד אוסוולד בן ה-17 נוסע לצרפת והלאה לסודאן כי עקבות חיפושית התפוח הסודאנית, שאחרי כתישה הופכת להיות "סם התאווה הזקוק ביותר בשולם", אודותיו שמע מפי ידיד של הוריו שהתנסה בו, ובבית החולים: "אזרח בקרה את האבר המסכן והפועם שלי מכל עבר".

* רואלד דאל — דודי אוסוולד: עברית: חיים תדמון; הוצאת זמורה ביתן; 203 עמודים (כריכה קשה).

בפאריס עבר הדוד את חווית אבדן בתוליו: "היא הפתעה עלי כהפתעה היחידה על נחש הקברה..." ובאניה בים התיכון הוא חווה חוויה מינית מטורפת עם גבירה תורכיה. בחארטום רוכש אוסוולד הצעיר בכל חסכוניותו כמות גדולה מהאבקה, וכעבור עשרה ימים מגיע איתה לפאריס. שם טעם אוסוולד קמצוץ מן האבקה, וכעבור 9 דקות התאבן כל גופו, הבעירה אחזה בחלציו: "האבר שלי נע" שה נקשה וקור כמו תורן של מפרשית, וממחר אל הצרפתי, שבמיטתה אבד את בתוליו, האומרת לו לבסוף: "אתה הנך חית טרף..."

עד מהרה מכין אוסוולד בעזרת מכונת גלולות את "גלולת האון של הפרופסור ירופוכ", והוא מעניק גלולה אחת לאשת ידיו של אביו, שגריר אנגליה בפאריס, המנסה את הגלולה ואונסת אותו בו ב- מקום. אוסוולד מטריף את אשכי הסגל הדיפלומטי בפאריס ומוסר להם דוגמות מיסחריות של הגלולה.

אוסוולד מתחיל למכור את הגלולות ב- מחיר של אלף פרנק הגלולה ותוך ימים ספורים עושה הון, תוך שהוא עצמו חווה כמה חוויות מרגשות עם גבירה רוסייה ממשפחת הצאר, דג מלוח רזה, קריר וזו: "לפתע, אחזה בשתי ידיה במחשוף שימלתה, וקרעה באחת את השימלה מעל גופה. היא קרעה את כנרדה התחתונים מעל גופה... יזנה, ואני לא יכולתי להבחין אלא במערבולת מסתוללת של רגליים רדיים ופה וזרועות ואצבעות. היא יצאה לחלוטין מדעתה. היא הייתה במורפת מ- תאווה..." כעבור 12 חודשי שהותו של אוסוולד בפאריס, היו לו בבנק כשני מילי יון פראנק.

בינתיים פורצת המילחמה העולמית והראשונה, הוא לוחם בה ומשתחרר בסופה כסרן בחיל-הרגלים ושב ללימודיו ב- קיימברידג' וסיפור לאחד ממוריו "א"ר וורסלי את סיפור הגלולה, בעוד מורו פר לו על סידרת ניסוייו בהקפאת זרמות. אוסוולד קלט מייד את הפוטנציאל הכלכלי שבחידוש מדעי זה, "אתה רוצה לומר לי שכל אימת שאני מהנה עצמה כלשהי, אני מחזיר אל תוכה שלי מליארד תאיי זרע?" "א"ר וורסלי מספר לאוסוולד כיצד ניצל זרימת פר להשבתה עדר הפרות של אחיו.

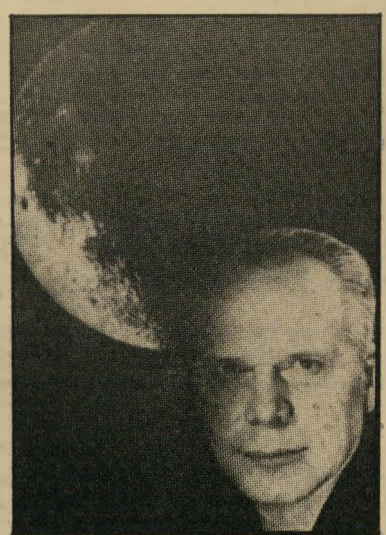
אז מציע אוסוולד לוורסלי: "אני מציע עניינך לנו רק באנשים הגדולים באמת והמפורסמים ביותר החיים כיום בעולם, ושנקים לנו מאגר לזרעם של האנשים הללו..." בכונה למכור מנות זרע לנשים עשירות, "הרצות תינוקות שהם מזרעם של גרדי האנשים שבכל העולם". והוא אף ממחיש בעזרת סיפור על אשת תעשיין מכירמינגהאם, שבעלה מכוער, המזומנת בביתה את הפרק האיטי מתוך הארואקה של בטחובן ומהרהרת, "האין זה נפלס? אני הרה לאיש שכתב את המסיקה הזאת לפני מאה שנים!"

כדי לממש תוכנית זו הוא מכניס בסודה ידידה בשם "יסמין", ומספר לה את סיפור חיפושית התפוח והקפאת הזרמה. אוסוולד וולד מוסר ליסמין גלולה אחת, מסתתר במעבדתו של וורסלי וצופה כיצד ניכנסת יסמין ומוסרת למדען טבלת שוקלד בה מומסת הגלולה, וכעבור 9 דקות מסתער עליה המדען, בעוד יסמין מלבישה על אברו קנדון כדי לאגור את זרמתו, תוך שהיא מחתימה את וורסלי על מיסמך המעיד שהזרימה היא זרמתו. למחרת מציע אותו אוסוולד בפני וורסלי ומשכנע אותו להיכנס לשותפות זו.

השלושה מרכיבים את רשימת גדולי-עולם של ראשית שנות ה-20. הקורבן הי ראשון היה אלפונסו מלך ספרד. יסמין הגיעה לשכתו במימרה, המלך בלע מהגלולה, חתם על המיסמך והעניק מזייר מתו המלכותית. ממאדריד נסעו אוסוולד ויסמין לפאריס, וחלבו את הצעיר מלנה בן ה-79, ובעיקבותיו את הצעיר רנואר. שניהם העניקו לה בנוסף לכך מצוריות. ובבדיקה שלאחר משהיה אף התברר: "כי איכות זרעי של מנהה משהיה מלך של רנואר, על אף שהיה זקן ממנו כשנה אחת..." ואחריה מגיע תורם של "אגור סטראוינסקי ופיקאסו שאמר בסופה של החוויה: "תודה לך, מרמזאל. זה היה מרענן מאוד. ועכשיו אני מכרח לשב לעבודה..."

אחריהם מגיעה יסמין אל מרסל פרויט, שהיה הומוסקסואל מוצהר, ולחזרו התגנבה יסמין כשהיא מחופשת לעלם חמוי

דוד, ושובה ממנו עם חמישים מנות זרע משוכחות. בשווייץ מגיע הצמד אל "ניו אנסקי", ובאיטליה מגיעה יסמין אל זרמתו של "ר"ה לורנס, שאחרי בדיקה במיקרוסקופ מתברר: "תאי הזרע היו מתים לחלוטין". חוויה מרגשת היתה חווית חליבתו של פוצ'ני, כאשר יסמין

סופר מד"ב פארמר

מיתולוגיה גנטית

מפילה אותו ברישתה בעזרת אריה מתוך דמאם באטרפאי. הם פוקדים בדרכם גם את סרגיי רחמנינוב, ואת ד"ר זיג' מונד פרויד בווינה, שיסמין מערערת את אחת מהתיאוריות המפורסמות ביותר שלו. מפגשה של יסמין עם אלברט איינשטיין מביא אותה למסקנה: "אין הוא אלא מה נסול גוף. אני מעדיפה את פרי צינני" אחריהם מצטרפים למועדון הזרימה הקפואה תומאס מאן וג'וזף קונראד, רודיארד קיפלינג וארתור קונן דויל. חוויה מרגשת היתה חוויתו של יסמין עם "ג'ורג' ברנרד שאו, שהחל קורע את בגדיו וקורא: "שנסי מנתניך, מאדאם!" ולמרות תרומתו, לא בא לכדי סיפוקו והמר שיד לרדוף אחריה עד למכונתו של הדוד אוסוולד.

כך הגיעה יסמין למיטותיהם של רוב מלכי ונסיכי אירופה, חלבה את זרמתם עד שבלישכתו של הקון מלך גורווגיה נטלה בטעות היא את הגלולה ואנסה את המלך. יסמין ואוסוולד מחליטים לשוב ללונדון לחופשה, כאשר יסמין והחוקר וורסלי נמלטים ממנו ומותירים לו רק את זרמתו של מרסל פרוסט בעוד חלומו מתנפץ כלא היה.

דודי אוסוולד הוא אחד הספרים העליונים המרתקים שתורגמו אי-פעם לעברית, ודומה כי דווקא היתייחסותו הקלילה והספרותית של רואלד דאל, בלויית ההומור הר מעולה שלו לנושא הפוכים את הזרימה לקלילה מרתקת, בימים חמים אלה של הקיץ.

מדע בדיוני

הפעמונים השחורים

פיליפ חוזה פארמר, אחד המעולים המתחכמים שבסופרי מד"ב, הנחשב לי בורחם של הספרות הצפון-אמריקאית, חי בר בטריולוגיה שלו על עולם המדרגות את הכורא ג'אדווה, הבונה עולם ויצורים כדי לשמש את צורכי המחר, תוך הסתמכות על העבר של המין האנושי. סידרה זו של פארמר היא המיצוי השלם של האפשרויות הקיימות בהפיכת הגנטיקה לאלוהים.

אחרי ספריו בוא העולמות ושערי הב-ראה שראו אור בהוצאת עם עובד, ראה אור השלישי בסידרה: יקום פרטי*, שגיבורו הוא קיקאדה. הספר נפתח במערב

* פיליפ חוזה פארמר — יקום פרטי: עברית: עמי שמיר; הוצאת עם עובד, מדע בדיוני; 216 עמודים (כריכה רכה).

הפרוע האמריקאי ובקיאחה הנמלט מפני יצירי ג'אדווה, המעוצבים במעבדות הביולוגיות שלו, כמו "לקנטאריים הראשונים הרענק מוח אנושי שגלכת מנוודים סקיתים וסרמאנטים בני כדור-הארץ, וכן מאיאלה בני שבטים אבאיים ופלסניאנים כך אירע עאחרים מן הסמים למחצה עדיין דיכרו בלשונות אלה..."

יקום פרטי הוא סיפור של נסיון השתל-טות על עולמות אלה, השתלטות של כת גרמנית מזוהה, שיקאאהה מתמודד ביקום כולו כדי להציל את העולמות משילטונם. סיפור זה של פארמר — מלבד היותו סיפור הרפתקות מרתק של ספק גיבור המ-ערב הפרוע, ספק גיימס בונד חללי — הוא סיפור של מוסר, המביא היראורים מה-רידים בדבר האפשרויות שהמהפכה הגנטית עשויה להביא לעולם המחר.

פארמר בונה את עולמותיו כמעין מיתור-לוגיה עתידית, הנמצאת בסכנה מצידם של הפעמונים השחורים המורדים בסדר העתי-די והמתבייתים על גופותיהם של מפל-צות המחר, פרי מעבדות הביולוגיה והגנ-טיקה של הכורא ג'אדווה — מיפלצות ש-קיקאדה נלחם בהן ומנצחם.

יקום פרטי הוא ספר הרפתקות ומוסר מרתק, המומלץ לאוהבי ספרות מד"ב מעו-לה.

מד"ב ישראלי

הלל דמרון

סיפורו של הלל דמרון מלחמת המינים הוא נסיון מעניין עד למאוד של סיפור מד"ב ישראלי.

מלחמת המינים מתאר את החיים במושבה תתיקרקעית ששרדה אחרי שואה גרעינית מושבה שחושבה הם גברים ונשים שהגיעו לאזור המושבה באמצעות מכונת-לילה. זה רומן בנוסח עולם העתיד של אלדורם האכסלי והחושנות שלו, הנפתח ב: "החדר האנונות היה כמעט ריק, שני גברים ואשה אחת היו שקועים בכורסות העמוקות, צופים בסרטים שהוקרו על המסכים ש-נלם..."

דאל הוא מנהיג המושבה, המחליטה כי עליו להוציא לפתי הקרקע את המפלצת, שהיא אשה בעלת דפני גנטי, פרי מלונת-הילודה. דיאל מוציא אותה אל מחוץ למח-פירות התתיקרקעיות, ומגלה בהדרגה כי הנשורת הדייקאטיבית חלפה ואינה עוד. במערה בהר הוא מאכלס את המפלצת, תחת את אותה טעות-גנטית של המכונה, תחת להרגה, והוא מתנה עימה אהבים ומבתק את בחוליה.

בעת העדרו מהמושבה התתיקרקעית חל שיבוש במכונת הילודה (למרות הקדמה המופלאה, עדיין לא עלה ביום לנטרל את הרע... ודלדל, אחת מילדות מכונית-הילודה, מצליחה באסיפה כללית לשכנע את הנוכחים להעביר לידה את ניהול המושבה, במקומו של דיאל. מתחיל מאבק בין הנשים לגברים, כאשר דורה מצהירה: "במחזור הבא נרצה רק נקבות" תוך שהיא מדיחה את דיאל מעבודתו בצד מכונת-הילודה ומשלחת אותו למכ-רות.

עד מהרה הופכת דורה לדיקטטורית של עולם תתיקרקעי זה, תוך שהיא משעבדת את הגברים ותותרת ליצירת מאגר זרע, שיביא בסופו של דבר להכחדות הגברים-בל-המשך תהליך הרבייה בעזרת נשים בל-בד.

אלא שלבסוף, אחרי התגברות הדיק-טטוריה הנשית, פורצת מרידה, שבמהלכה מושמדת המושבה ודיאל מצליח להתחמק. אחרי מאבק בדורה הוא מגלה במערה בהר כי המפלצת מאמצת אל חיקה את ילדה, בנו של דיאל.

מלחמת המינים הוא נסיון טוב למדי של מד"ב ישראלי, אם כי בולט בו מדובר ב-ראשית הדבר, אך יחד עם זאת, מאחר ספר זה בקיבוץ את עיקרי סיפורת המד"ב, מבלי שיהיה פחות מרתק מכמה מסיפרי המד"ב המפורסמים באחרונה לעברית. כמו כן, מתייחס דמרון ברצינות מהימנה לצד-דיים המוסריים של העתיד, כביקורת הי-הווה.

* הלל דמרון — מלחמת המינים: הוצ'את דומינו, 147 עמודים (כריכה רכה).